

MAGYARÁG

1938. Jun. 25

III. No. 175

1 lei

Proprietar:
Văd. lui PĂSZTOR EDE

Fondator: PĂSZTOR EDE

Redactor responsabil:
Dr. SÁHY LÁSZLÓ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
ORADEA, PIATA MIHAI VITEAZUL 4

(S. A. conf. art. 32 din decret lege Mon. Ol. No. 86. din 13 IV. 1938 în curs de înființare) Înregistrat la Tribunal Bihor secția III. Dos. No. 810-1938.

ARMAND CALINESCU az iskolai oktatás átszervezéséről

București, junius 23. A Rador távirati iroda jelenti:

Armand Calinescu belügyminiszter, akit az uralkodó átmeneti jelleggel a nemzetnevelési minisztérium élére nevezett ki, tegnap este átvette az új minisztérium vezetését. Ebből az alkalomból nagy beszédet tartott, melynek során többek között a következőket mondotta:

— Tartós állapotokat akarok teremteni a minisztériumban, nem pedig fél-intézkedéseket hozni. Nem akarok most részletes programot adni, csak a főbb pontjait vázolom fel annak a munkának, amely reám vár. A közoktatásügyi tárca — mint ismeretes — a költségvetés egyötöd részét követeli magának, természetesen tehát, hogy ezért a hatalmas összegért jó oktatást, a gyermekek teljes testi és lelki fejlesztését kívánják a szülők.

— Az oktatási karnak első sorban kell bevinni a köznevelésbe az állami élet mai rendjének ismertetését és annak megbecsülését. A tanári és tanítói kar lelkes támasza kell hogy legyen az új rezsimnek.

Vissza a könyvhöz

— Mint közoktatásügyi miniszternek — folytatta beszédét Armand Calinescu —, leszavam, amit minden tanárnak és diáknak egyformán meg kell érteni: „Vissza a könyvhöz!” és csak a könyvhöz.

— Aki ezt a jelszót megérti, az velünk együtt dolgozhat a jövő Romániájáért, aki nem értén meg, attól sajnálatomra el kell válnunk.

Programpontjaim közé tartozik többek között az iskolai

könyvek monopóliumának bevezetése.

— Meg kell alapítanunk — mondotta a továbbiakban Armand Calinescu — és örömmel állapítjuk meg, hogy az ország határain túl a külföldi sajtó is a legnagyobb elismeréssel emlékezik meg uralkodónk Őfelsége II. Károly királyról és ennek a dicsőretnek és felismerésnek az a magyarázata, hogy az egész világ megértette: Őfelsége erélyes kézzel visszavezette az országot az alkotó

munka útjára. Az uralkodó azt óhajtja, hogy az ország minden értéke a haza szolgálatában álljon, a nemzet megerősítése érdekében.

A közoktatásügyi minisztérium tisztviselői kara nevében Ilie Purcaru köszöntötte meleg szavakkal Armand Calinescut, biztosította a tisztviselői kar odaadó munkásságáról s ugyanakkor hódolattal emlékezett meg Őfelségéről és az új alkotmányról.

Meghalt az angol királyné édesanyja

London, junius 23. Erzsébet angol királyné édesanyja, — Kresmar grófnő — 76 éves korában Londonban szívroham következtében meghalt. A betegágyánál a halál pillanatában az angol király és felesége is

jelen voltak. Az angol királyi családban bekövetkezett gyász miatt nincs kizárva, hogy a királyi pár tervezett párisi látogatása is halasztást szenved, bár ebben az ügyben hivatalos jelentést még nem adtak ki.

Tömeggyilkosság a belgrádi pályaudvaron

A gyilkos nem tudja megindokolni szörnyű tettét

Belgrád, junius 23. A belgrádi pályaudvaron szörnyű vérengzést hajtott végre egy Blazevics Kázmér nevű diák. A pályaudvar második emeleti váróterme előtt egy hattagú társaság várakozott, amidőn egy feldúlt arcú diák lépett eléjük, előrántotta revolverét és

vésből négy talált.

Egy erdőügyi felügyelő és egy fakeskesző holtan estek össze, a másik két áldozat súlyosan megsebesült.

Blazevicset a rendőrség letartóztatta és a hajnali órákig faggatták, de még most sem tudták megállapítani, hogy miért követte el a tömeggyilkosságot.

hat lövést adott le. A hat lö-

Új vádemelési indítványt irt alá a párisi főügyész a csuklyások ügyében

Esetleg halálbüntetés vár a vádlottakra

Páris, junius 23. A főügyész tegnap újabb vádemelési indítványt irt alá a csuklyások ügyében. A vád: merénylet és összeesküvés a kormány ellen. Ennek büntetése deportálás és 1-5 évi börtön. Ha azonban

polgárháború kirobbantását célzó összeesküvésben találják bűnösnek a vádlottakat, akkor halálbüntetéssel is lehet őket sújtani.

A Le Journal foglalkozva a csuklyások elleni vádirattal, —

megállapítja, hogy nem csak fegyverrejtegetéssel, hanem államellenes összeesküvéssel is megvádolták őket. Lehetséges, hogy a szenátus „legfőbb bírósági minőségben maga fog feleltük ítélni.

TÁVIRATOK:

FELMONDTAK AZ OSZTRAK CSEH KERESKEDELMI SZERZŐDÉST

Prága. — Németország felmondta azt a kereskedelmi szerződést, amely Csehszlovákia és Ausztria között állott fenn az ostra-karpi bányavidek szénzállítására vonatkozólag. A cseh kormány gazdasági miniszterei ebben az ügyben értekezletet tartottak.

A szudéta-németek lapja tiltakozik a nemzetvédelmi célokra történő nyilvános gyűjtés ellen.

A Prager Tageblatt szerint a német, magyar, lengyel és rutén nyelv használatára vonatkozó törvénytervezet titokban tartják.

AZ ALEXANDRETTEI SZANDZSÁK KERDESE

Páris. — Boanet francia külügyminiszter szerdán délután újságírók előtt kijelentette, hogy szeptember hónapban Ankarába utazik. Bizonyosra veszi, hogy az alexandrettei szandzsák kérdését sikerül rövidesen békés uton megoldani és utazása alkalmával megköthetik a francia-török-szíriai hármas baráti szövetséget.

A LÉGI TÁMADÁSOK NEMZETKÖZI JOGSZABÁLYZATA

London. — Az angol szakértők jelenleg a légi támadások korlátozásáról szóló nemzetközi jogszabályok összeállításán dolgoznak. A jogszabályokat azok elkészülése után az összes többi kormányok elé terjesztí az angol kormány.

JUNIUS 25-ÉN KEZDŐDNEK A SZENT ISTVÁN EMLÉKÉV. UNNEPSÉGEI

Budapest. — A magyarországi Szent István emlékév. ünnepei junius 25-én kezdődnek a magyar országgyűlés kupolacsarnokában tartandó ünnepi üléssel.

Lezuhant egy francia katonai repülőgép

Páris, junius 23. Franciaországban lezuhant egy katonai repülőgép. Hét utasa: 5 tiszt, egy műszaki altiszt és egy rádió-kezelő szörnyethaltak.

Példás családi életet élnek a tömeggyilkosok

Bécsi kriminológus érdekes előadása a bűnöző lélekről...

Párisból jelentik: A francia fővárosban szokatlanul nagy érdeklődést keltett Franz Josef Nelken, a nagy hírű bécsi kriminopszichológus előadása. — Nelken megfigyelése ritka esemény. Ez a kiváló tudós kevesztül-kasul ismeri a bűnözők lélektanát és Európának nem egy rendőrsége vette már igénybe szolgálatait bonyolult bűnügyi eseteknél. Párisi előadásán többtizedes kutatásairól és tapasztalatairól számolt be. Az előadáson nagy számban jelentek meg magasrangú rendőrtisztviselők, detektívek és bűnügyi védők, akik fészkelő érdeklődéssel hallgatták Nelken fejtegetéseit.

A kiváló bécsi tudós azzal kezdte, hogy a kriminalisztika tudományában jelenleg két — egymással ellentétes — elmélet uralkodik. Az egyik a Lombroso-féle elmélet, amelynek értelmében a bűnöző már születéskor bizonyos idegbeli terheltséget hoz magával és így végzettszerűen sodródik a bűn felé. Lombroso bűnözője tipust képvisel, amely magán visel testi bélyegét. Azt az erőt, amely az idegileg terhelt embert a bűn felé hajtja, Nelken „sötét ösztön”-nek nevezi. A másik elmélet Heidl-től származik. E felfogás értelmében a bűnözés nem a lelki alkat következménye, hanem az anyagiak utáni vágyból táplálkozik.

Az erkölcsös tömeggyilkos

— En magam — folytatta a tudós — nem vagyok híve a Lombroso-féle elméletnek, ám bár tapasztalataim alapján meg vagyok róla győződve, hogy vannak született bűnözők. Ami ezeknél az embereknek elsősorban szembevetendő és ami majdnem mindenre meglepetésszerűen hat, az a körülmény, hogy rendkívül erkölcsös, visszavonult és példás családi életet élnek mindaddig, amíg a sötét ösztön hatalmába nem keríti őket. Ekkor azután elképesztően kegyetlen cselekedeteket hajtanak végre. Amikor a gyilkost leleplezik, környezete oda van a csodálkozástól, hogy ez a csendes, jóindulatu

ember milyen borzalmas eseményekre képes.

A továbbiakban Nelken néhány tömeggyilkost említett meg, akikről azt állította, hogy egytől-egyig példás családi életet éltek a gyilkosság elkövetéseig. A laikus számára érthető lenne, hogy ezek a csendes emberek, hogyan tudtak hidegvérűen eltenni láb alól sokszor több tucat embert is.

Nelken ezután így folytatta előadását:

— Valahányszor ilyen tömeggyilkostól megkérdeztem, hogy miért követte el tettét, mindannyiszor azzal felelték, hogy a gyilkosság örömet okozott nekik. Még pregnansabban jelentkezik ez a hajlam például Hugo Schenknel, a híres bécsi házasságseledezőnél, aki ismeretes módon legalább ötven nővel kötött házasságot és körülbelül ugyanannyiszor — ígért is házasságot. Schenk, amikor megkérdeztem, hogy miért követte el sorozatos házasságseledezéseit, — cinikusan így felelt: „Az egész ügyön tulajdonképpen keveset kerestem, de mégis alkalmat nyújtott arra, hogy kellemesen éljek.” Hartman, a tömeggyilkos éppoly kevéssé tudott kielégítő választ adni, mint Matuska, aki ezt mondta: „Amikor a haladók nyöszörgéseit hallottam valami kimondhatatlan boldogság és elégedettség fogott el”.

Nelken ezután részletesen leírta a hírhedt tömeggyilkosok testalkatát. Már a törvényszéki orvosszakértőknek is feltűnt, hogy ezek a tömeggyilkosok rendkívül gyenge testalkattal rendelkeznek s ebben a tekintetben kétségtelenül közrejátszik az a lélektani körülmény, hogy fizikai inferioritásuknál fogva kisebbségi érzésben szenvednek. Gyűlölték egészséges, erős testalkatú embertársaikat. Csak így magyarázható, hogy sötét ösztönük végre is tömeggyilkosságra hajszolta őket.

— Ha ezt a körülményt — fejtegette ezután a tudós — kiindulópontnak elfogadjuk, akkor a továbbiakból logikusan következik az a tény, hogy az első jól sikerült gyilkosság fölött érzett örömet a bűnöző újból megkivánja. Amikor lassan megbarátkozik a halál borzalmaival, egyre hevesebben és elnyomhatatlanul jelentkezik vágya arra, hogy a gyilkosságot megismételje. A gyilkosság fölött érzett öröm egyre rövidebb ideig tart, úgyhogy mindig sürűbb időközökben kell megismételni. Ebben a tekintetben a pszichikusan terhelt

bűnöző a morfinistához vagy alkoholistához hasonlítható, aki nek a szervezete mindig nagyobb adag mérget kíván.

— A társadalomnak — fe-

Nem tesznek nyelvvizsgát az oradeai üzemek munkásai

Jelentettük, hogy Constantinescu Constantin polgármester résztvesz a városok kongresszusán, amely a jövő hét keddjén kezdődik a fővárosban. A polgármester valószínűleg hétfőn utazik el Bucurestibe. Munkatársunk kérdést intézett Constantinescu polgármesterhez az üzemi alkalmazottak nyelvvizsgálja ügyében. A pol-

jezte be előadását. Nelken minden erejével védekezni kell a természetnek e lélektanilag torzszülöttei ellen s nekünk kriminalistáknak az a célunk, hogy a bűnözők lelkialkatának felderítésével az ellenük való küzdelmet eredményesebbé tegyük.

A rendkívül érdekes előadás nagy tetszést aratott.

Inspekciós gyógyszerárak

Péntek, június 24.

Arany Sas, Piața Unirii 6. Tel. 2574
Országlán, Piața M. Viteazului 14. Tel. 2335
Órangyal, Str. Alexandrii 42. Tel. 2294
Szent István, Str. Brătianu 60.
Korona, Bul. Reg. Ferdinand 6. Tel. 1376

Schmellinget

a mérkőzés után kórházba szállították

Newyork, június 22. A boxmérkőzés után Schmellinget kórházba szállították, ahol megröntgenezték. A röntgen megállapította, hogy Schmelling csipője táján egy kis csont

eltört.

A newyorki néger-negyed lakossága egész éjszaka ünnepelte Joe Louist. A féktelen tüntetés során 14 néger megsebesült.

A hadkiegészítő felhívása

a külföldön tanuló diákokhoz

A katonai előképzős ifjak, akik tanulmányaik folytatása végett külföldre utaznak, kötelesek a következő feltételeknek eleget tenni:

1. Minden ifju, aki több évre utazik külföldre, köteles évente engedélyének meghosszabbítását kérni. E célból köteles a következő aktákat bemutatni: a) bizonyítványt az iskola elvégzéséről és a vizsga letételéről, b) bizonyítványt arról,

hogy a román állam felta elismert valamely külföldi sportegyesületnek tagja.

Az egészségügyi célból külföldre utazó ifjak visszatérésükor orvosi bizonyítványt kötelesek bemutatni, amiből kitűnik: a) betegség, amiben szenvedett, b) a szanatorium, ahol feküdt, c) mettől meddig. A hadkiegészítő parancsnokság vezetője Crisan Virgil őrnagy, Bocsan kapitány sorozási főnök

— Orvosáthelyezések Bihor-megyében. Dr. Berkovici Mór bihari orvost Spinusra, dr. Blasiu Aurel spinusi orvost Bihariára, dr. Herskovits Mendel cefai orvost Remeteára, dr. Marusca Todor remetei orvost Gepiura, dr. Valeriu Boeriu gepiui orvost pedig Cefára helyezték át. Nyugdíjazták dr. Kovács József gurbeiu és dr. Pollák Emil salontai hivatalos orvosokat.

— Tisztázta a vizsgálat Bogdan marghitai tanítót. Egyik múlt számunkban megírtuk, hogy Bogdan marghitai tanító ellen vizsgálat indult valami

iskolai bizonyítvány ügyében. A vizsgálat folyamán — amely most fejeződött be, Bogdan szerepet teljesen tisztázódott és be igazolást nyert, hogy a nevezett tanító semmiféle törvényteleniséget nem követett el. A tanító ellen az igazságügyi hatóságok minden eljárását megszüntették és így végre az ügy teljes befejezést nyert.

Másfélvi fogház lopásért. A törvényszék első szekciójában többrendbeli lopás miatt másfélvi fogházra tette Goldea Iont. Az elítélt büntetésébe beleszámitották a napi vizsgálati fogságot.

Nagy mennyiségű
új férfi és női kelme-
maradékok
érkeztek
Steiner maradékoshoz
Căminul Victoriei 3 az udvarban balra.

Lelőtte tanárját egy bukott arab diák

Bagdadból jelentik: Megdöbbentő merénylet történt ma délelőtt a Hasan Naif egyetem jogi fakultásán. Egy diák, aki megbukott a vizsgán agyonlőtte tanárát. A szerencsétlen végű ember nyomban kiszenvetett. A merényletet letartóztatták.

Egy 20 éve amerikai kémikus felfedezte a mesterséges rádiumot

Newyork. — Dickens fia, amerikai kémikusnak hosszú kísérletezés után sikerült felfedezni a mesterséges rádium előállítását. — Dickens még alig mult 20 éves és diplomáját sem szerezte még meg. Felfedezését olyan tudományos bizonyítékokkal támasztotta alá, hogy valódiságában kétkedni nem lehet.

Gramofon a háboruban

Nem valószínű, hogy a jövő háboruban gépfegyvereket, tankokat és repülőgépeket, gramofonok és hangosan beszélők fogják helyettesíteni, — írja a „Paris Soir”, de úgy látszik, hogy ezután ezek — a háborus viszonylatban eddig teljesen ismeretlen műszerek is szerepet fognak kapni. Franciaországban már komoly tanulmányokat végeztek és hatásukban sikeresebbnek mutatkoztak, — mint a legvéresebb harci eszközök. Nincs másról szó, mint egyszerű hadicselláról, amelyet Ulisszestól, Napoleonon keresztül napjainkig megfelelő módon értékelte és igénybe vett a hadi tudomány.

A világháboruban bevezették a csukaszürke, meg a kaki színű ruhát, hogy a katonák ruházata egyforma legyen a föld színével. A megfigyelőket régi és elhagyott ágyuk mögé helyezték el, míg a működésben levő ágyukat zöld gallyakkal vonták be. Eddig azonban csak a szemet csapták be és ez a módszer defenzív volt. Most a tülről kerül a sor és az új csel offenzív jellegű.

A francia feltaláló gépei segítségével meg tudja erősíteni a hangot és meg tudja változtatni az irányát. Ehhez mechanikai, kémiai és elektrotechnikai eszközöket vesz igénybe. A gépek csatazajt továbbítanak az ellenség felé, amely többnek nézi a szembenálló hadsereg számát és fegyvereinek tömegét is. A zaj tényleg létezik, „igazi” mert — legalább is részben — tényleg az ágyuk, gépfegyverek okozzák, de úgy hallatszik, mintha más irányból jönne és az ellenség ide irányított lövedékei így semmi veszélyt nem jelentenek.

Egy kis gépezet segítségével egyetlen repülőgép egész légi repülőrajnak látszik. Ezeken kívül még számos ilyen „csel” tökéletesítésén fáradoznak úgy, hogy a jövő hadvezérnek már ezek ellen is küzdenie kell.

Ártatlannak találták a bűnügyi hatóságok Sabau Ilie főszolgabíró, akit Drugariu marghitai főszolgabíró jelentett fel

Politika és csak politika, amely mindenütt indítóok

A Goga kormány első ténykedései közé tartozott, hogy mindenütt leváltsa azokat a közigazgatási vezetőket, akik nem simultak a kormány elképzeléseihez. Így ideiglenesen felváltották Drugariu marghitai főszolgabíró is, akinek a helyébe Sabau Ilie nevű Unirea-Turda megyébe való főszolgabíró delegálták. Sabau-

nak azonnal el kellett foglalni az állását és mikor megérkezett Marghitara átvette a hivatalát és a főszolgabíróság pénztárából felvett a-conto 5000 leit, amelyről szabályszerű nyugtát is adott.

Sabaunak már a Goga kormány bukása után vissza kellett menni Turda megyébe és ekkor Drugariu feljelentette,

hogy 5000 leit vett fel a kaszából, holott csak 3866 lei járt volna neki. Ezenkívül eladott négy könyvet is Sabau a községeknek, amelyet ő irt a községek vagyonkezeléséről. Ezért is jelentést tett Drugariu.

A vizsgálat nagy elánnal indult meg, de minidjobban összezsugorodott. Popa volt prefektus igazolta, hogy a pénzfelvétel előtt kért tőle engedélyt Sabau, mivel az utazások és az ideglenes állapot rengeteg pénzét emésztették fel. A megyei számvevőség szerint pedig még Sabaunak járna 3160 lei a félhavi működésére. Így tehát a bűnügyi hatóságok nem találtak semmi büntetendőt Sabau eljárásában és megszüntették a vádat.

Páratlan művészi botrány Rómában

354 hamis festmény egy árverésen

Rómából jelentik: Régi és modern festményekből álló gyűjteményt bocsátottak műárverésre, amelyet elneveztek „Pergola” gyűjteménynek és a

345 képet állítólag világhírű műbírálok nagyértékű műtárgyaknak hirdették a prospektusokban. Most kiderült, hogy valamennyi kép kitűnő hami-

sítvány és az állítólagos világhírű műbírálok bizonyítványai is hamisak. Az egész gyűjteményt lefoglalták.

Népszerű német regényíró esete a berlini rohamosztágozók

Berlinből jelentik: Ernst Wiechert, az egyik legjobb német író letartóztatták a német fővárosban. Az író lakásán horogkeresztes ifjak jelentek meg, akik nemzeti-szocialista intézmények céljaira gyűjtötték és felszólították Wiechert, hogy ő is adakozzék erre a célra. Az író megtagadta az adakozást és ezzel kapcsolatosan hevesen tiltakozott Niemöller lelkes elfogatása és kiroztatása miatt.

A nemzeti szociálisták fenyegetések közepette távoztak az író lakásáról, de egy óra múlva ismét megjelentek és elfogták Ernst Wiechert. Valószínűnek tartják, hogy az egyik internálótáborba vitték az 51 éves író. Letartóztatása élénk feltűnést keltett, mert Németország egyik legnépszerűbb regényírója, akinek a regényei százezres példányszámban forognak közkezen.

Croff-expedíció tagjai lehettek és a Grigs földön gazdag aranytelepekre bukkantak (de azóta elpusztultnak nyilvánították őket), ilyen aranyból készült puskagolyókkal lövöldöztek, mert acél és ólomtartalmuk teljesen kifogyott s az endelkezésükre álló olvasztókkal keményebb fémeket nem tudtak volna feldolgozni. Az arany puskagolyókról két esztendővel ezelőtt már tudomást szerzett a világ Hereria tanár közlése nyomán, most pedig szemtől-szembe láthatja őket Európa népe. A puskagolyók leleltetésének történetét a kunyhókban hátrahagyott Croff-féle iratok mondják el.

ARANY PUSKAGOLYOK

Lisszabonból jelentik: A Hereria-expedíció, amely éveket töltött Északbraziliában és felfedezte az Amazon-balparti belső helyiségeket, a terület brazilai jogosításáért pedig tetemes összegeket kapott, most visszatért Lisszabonba, ahonnan négy esztendővel ezelőtt elindult. Számos olyan leletet hozott magával, amelyek arra engednek következtetni, hogy az expedíció valóban megtalálta Fawcett ezredes és számos társa nyomait a Zöld pokolban sőt egy vadonban eltévedt és talán azóta is életben levő felfedezőtársaság két kunyhóját is elérte. Hereria tanár egy kis dobozt nyújtott át a portu-

gál kultuszminiszternek. A dobozban szinarany golyócskák voltak. Megmagyarázta a tanár, hogy emberek, akik egykor a

MEGJELENT és mindenütt kapható Gál Zoltán: Román-magyar, magyar-román szótár egy kötetben, ára 25 lei.

Lebicskázta és leütötte a tanukat — mert ellene vallottak

Buzău, június 23. Frătiloiu Constantin, Brăgăteasca községbeli lakosnak bírósági tárgyalása volt a buzăui törvényszéken. Az ellenfele között voltak Radu Ion és Constantin is. A tárgyalás után Frătiloiu felelősségre vonta a Radu testvéreket, miért vallot-

tak ellene? A felelősségrevonást szóváltás követte, majd a megdühödött férfi egy bottal fejbeverte Radu Ion-t, hogy az élettelenül esett össze. Ezután bicskát kapott elő és a másik Radu fivért megbicskázta. A vérengző férfit letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

UJJÁSZUL A PÁRIZSI BORBÉLY...

A világ leghíresebb tértiszépitőinek titka: hogy nagyon drágák

Páris, június...

Nézzük meg, hogyan néz ki egy világhírű párisi borbély-üzem?

Vegyük példának a Maison Adolf-ot, a Mogador-utcából. A falakat fehér márvány borítja, a helyiséget ötszáz fény-szórójellegű lámpa világítja meg olyképpen, hogy egyrészt a fény egyenletesen essék, másrészt a sugarak ne sértsék a vendéget. A terem boxokra van osztva. Egyik boxot a másiktól ében közfalak választják el. Így a kliensek nem láthatják egymást.

Amiből önként adódik, hogy mindenki zavartalanul bevallhatja testi gyarlóságait a Maison Adolf művészeinek.

S erre e művészek ujjászúlnak. Öregedő, borostás, pattanásos, ráncos, kopasz és fakó polgárok fordulnak be az ajtón. Sima, üde, dufürtű, erőteljes és hetyke gavallérok távoznak.

A Maison Adolfnál egyszerre dolgoznak a koponyádon, az arcodon, a kezeden és a lábodon. Maradék hajszálakat átfestik és úgy csoportosítják, hogy együttvéve a kielégítő hajzat benyomását keltsék. Füledből és orrodából eltávolítják a felesleges szálakat, arcodat lesimítják, fejbőrödöt letisztítják és különböző sugarakkal itatják át, szemöldöködöt újraképzik olyképpen, hogy kiszámítják, milyen hajlat fiatalít leginkább s masszázszt kapsz manikűrrel és talpbőrjavítást pedikűrrel. Miközben a francia segéd elviselhetővé teszi a fejedet, szabadlődést tart a legjobban érdeklő témáról s ugyanakkor az a kínai, aki középkori ötvösművészettel fur-farag a lábodon, ódon melódiákat dudol a cseresznyevirágról és Tie-Li-Tan kisasszony szerelméről. Ezzel egyidejűleg Maja, egy szíriai szépség smirglizi a körmeidet és időnként a szemedbe pillant, ami úgy tűnik fel, mintha különös és személyednek szóló érdeklődés lenne, pedig csak a borraival val kapcsolatos közjáték. Az ultraviolette-sugarakat egy finomkodó, halk és udvarias angol gentleman bocsátja reád hátulról és oldalról. Mikor kész vagy, libériás inas kifelé. S ezután előveszed a pénztárcádat. Ime, a Maison Adolf jegyzéke:

Hajvágás	20 frank
Borotválás	10 "
Champon	8 "
Friction	30 "
Brillage	6 "
Arcdörzs	12 "
Manikűr	12 "
Ultrasugár	35 "
Pedikűr	25 "

Szemöldök 8 "
Hajszin 30 "

Ez 196 frank. A borraival általában husz százalék, tehát 40 frank. Kétszáznegyven—két százötven frankért 24 órára bárki elviselhető egyéniséggé változhatik.

Ez az árszabás természetesen csak a világhírű luxusüzemekre vonatkozik. Egyébként 10 frankért bárhol lenyírnak.

A közhit azt tartja, hogy a francia figaró általában kapkodó és ügyetlen. Ez a balhit egy vicc következtében terjedt el. A vendég idegesen veszi észre, hogy a mester kutyája leül vele szemben és merően nézi, hogyan szőrteleníti arcát a nemes figaró.

— Mondja kérem, mit bámul folyton ide az az eb?

— Lesi kérem, hátha lepoty

tyan neki egy darab füll vagy orr...

De ez csak gonosz és indokolatlan tréfa. Az igazság az, hogy a borbélyipar Párizsban még akkor is különös, ha olcsó, ámbar ez esetben néha kissé hig és piros a leve. — Nincs olyan francia mester, akivel szemben óvatosságra lehetne inteni a külföldit.

Kivéven Dupont urat.

Ő ugyanis a párisi borbély. S egyben siralomházi figaró is.

Az már nagy baj, ha a nyakon ő vágja rövidre a haját.

Vele ezt ne is tessék csinálni. Mert a következő percben, ezt már a Codex írja elő, a haj után lehull a koponya is.

Hatezer diák tesz érettségi vizsgát az idén

Az érettségi vizsgálatok az egész ország területén június 25-én kezdődnek. A vizsákra körülbelül

hatezer növendék jelentkezett.

A közoktatásügyi miniszterium már kijelölte az érettségi bizottságok székhelyeit, azonkívül megváltoztatta rendelet útján a középiskolai oktatásról

szóló törvény egyik szakaszát. Ez a szakasz kimondotta, hogy azok a tanárok, akik a jelöltek az év folyamán tanították, nem lehetnek a bizottság tagjai. A rendelet megváltoztatta ezt a szakaszt és ezentúl a vizgabizottságban azok a tanárok is helyet foglalhatnak, akik a jelöltek tanították.

Hazatérhetnek rövidesen a török köztársaság előkelő politikai emigránsai

Ankara, június 23. A török köztársaság kikiáltásának tizen nyolc éves évfordulója alkalmából Kemal köztársasági elnök széleskörű amnesztiát adott, amely elsősorban arra a százötven előkelő származású török személyiségre vonatko-

zik, akik közvetlenül a szultán környezetéhez tartoztak és jelenleg emigrációban élnek. Az amnesztiarendelet értelmében az érdekelték ismét visszatérnek Törökországba és visszakapják annakidején elkobzott birtokaikat is.

A nagyobb ipari vállalatok kötelesek zuhanyfürdőt létesíteni munkásaik részére

A közegészségügyi miniszterium rendelete alapján mindazok a gyárak és ipari vállalatok, amelyek tiznél több munkást foglalkoztatnak, kötelesek zuhanyfürdőt létesíteni. Ezeket a fürdőket hetenkint a munkásoknak és családtagjaiknak díjtalanul kell rendelkezésére bocsátani. A munkások kötelesek ezeket a zuhanyfürdőket használni. A gyárak és vállal-

atok kötelesek hetenkint munkásaikat orvos által is megvizsgáltatni. Ugyancsak elrendelte a közegészségügyi miniszter azt is, hogy vendéglőkben és kávéházakban a pincérek, élelmi szerkereskedésekben a kiszolgálók, élelmiszerkészítő üzemekben pedig a munkások kötelesek nyáron fehér ruhát hordani, amelynek tisztaságát gyakran fogják ellenőrizni.

Angliában is garázdálkodnak a gyermekrablók

London, június 23. Hír szerint Haugwitz-Reventlov gróf levelet kapott, hogy gyermekét elrabolják, ha nem tesz le bizonyos váltságdíjat. A gróf, aki

egyike Anglia öt leggazdagabb emberének, megtette az óvintézkedéseket gyermeke védelmére.

JAPÁN

ellen életbeléptetett hitelzárlat jelentősége főleg akkor fog megmutatkozni, ha már Japán nem szüneteltetheti tovább a hadműveleteket az árvíz sújtotta területen. Ugy az árvíz, mint a hitelzárlat ekkor mutatkozik meg teljes mértékében, amikor a japán hadvezetőség új rohamra indul „kiküszöbölni” a csorbát. A hadsereg kevesebb lelkesedéssel harcol és a hadseregszállítók nehezebben szállítanak. Japán részére az igazi haddelhadd csak ezután következik.

Nem nyílt ki a pilóta ejtőernyője

Varsóból jelentik: Egy repülőgép, amely meteorológiai megfigyeléseket végzett, Varsó közelében lezuhant. A pilóta és két megfigyelő szörnyethalt. A pilóta kiugrott a zuhanó repülőgépből, de ejtőernyője nem nyílt ki.

Mit ír a mai Ausztriáról a „FIGARO”

A párisi Figaro-ban Vladimir D'Ormesson hosszú cikket ír az ausztriai helyzetről s 50 ezerre becsüli azoknak a számát, akiket a bekebelezés, — vagyis március 12-ike óta gyűjtőtáborba vittek. Javarészüket fegyencmunkát végeztetnek. Kiemeli ezután a cikk, — hogy az egykori Ausztriában nagy a terror s egyre drágul az élet, a pénz folytonosan veszít vásárló értékéből s a németek elvittek minden értékét. Nemcsak a bankokban levő lefizetéseket és az egyéb külföldi értékeket vették zár alá, hanem a nemesfém készleteket és ékszereket is. Egész Ausztria kiábrándult. A tartományban ténylegesen nem Seyss-Inquart, hanem Bürckel kormánybiztos és Himler rendőrök uralkodnak. A cikk szerint Ausztria esete intő példa a szudétánemeteknek is.

NYÁRI SPORTVONAT BUDAPESTRE

Utlevél nélkül, csak személyazonossági igazolvánnyal

Oradeáról indul július 7-én 12.30-kor, Budapestre érkezik 18-20-kor.
Budapestről visszaindul július 12-én 9-40-kor, Oradeára érkezik 17.30-kor.

Részvételi díj 1.320 lei, (gyermeknek 820 lei)

Jelentkezési határidő: július 2 esti 8 óra a

Wagons-Lits Cook és Europa Menetjegyirodákban

ORADEA, BULEVARDUL REGELE FERDINAND

SPORT

Két és félperces küzdelem után

**Max Schmelling
feladta a küzdelmet
a néger Joe Louis ellen**

Nagy az elkeseredés német sportkörökben

Newyork, június 23. — Az egész világ érdeklődése fordult az elmúlt éjszaka Newyork felé, ahol a Max Schmelling-Joe Louis boxvilágbajnoki mérkőzés került eldöntésre. Joe Louis a mérkőzés előtt kijelentette, hogy

már az első menetben kiüti Max Schmellinget

és a jóslat szóról-szóra beteljesedett. A fajelmélet legnagyobb dicsőségére Joe Louis egyetlen ütessel harc képtelenné tette a németek büszke képviselőjét — Max Schmellinget.

A mérkőzésről az alábbi jelentést kaptuk ::

A mi időszámításunk szerint hajnali négy órakor kezdődött a mérkőzés. 80 ezer ember gyűlt össze a newyorki „Jannet” stadionban, hogy tanuja legyen a nagy mérkőzésnek. Az ösztönös amerikai négergyűlölet ellenére

az egész amerikai közönség Joe Louisnak drukkolt.

Különösen a nemrégiben leplezett kémkedési botrány miatt olyan nagy a németgyűlölet Amerikában, hogy

fütttyökkel fogadták a ringbe lépő Max Schmellinget,

a fekete Joe Louist pedig falrengető taps üdvözölte.

Schmellinget csak a német kolonia lelkesítette, akik sorában helyet foglalt Anny Ondra filmszínésznő, a német boxbajnok felesége is.

A ring körül sok mikrofon volt elhelyezve. A mérkőzést valamennyi amerikai adóállomás közvetítette.

Joe Louis frissen, magabiztosan lépett a ringbe. Kezet

fogott Schmellinggel és megkezdődött a küzdelem.

Már az első percben, a tömeg üdvölgzése közben Joe Louis olyan hatalmas ütést mért Schmelling állára, hogy a német bajnok homokszákként zuhant a földre

Mielőtt a bíró tizet számolhatt volna, feltápáskodott, de ettől kezdve teljesen harc képtelenné vált, árnyékként imbolygott és Joe Louisnak nem is kellett megerőltetnie magát, az ütések záporaként hullottak Schmellingre, aki többször el-esett.

Az első menetből két és fél perc telt el, amikor Schmelling tréner

a mérkőzés feladása jelétül bedobta a ringbe a törülközőt

és ezzel megkimélte Schmellinget a formális knock-outtól, amely elkerülhetetlenül bekövetkezett volna.

Anny Ondra elájult, Schmellinget pedig úgy vitték ki a ringból, mint egy darab fát.

A 80 ezer főnyi közönség tombolva ünnepelte Joe Louist.

Az ünneplés az uccákon is folytatódott, mert Newyork népe az uccákon hullámozott és úgy várta az eredményt.

Berlin, június 23. Schmelling vereségének híre a hajnali órákban érkezett meg Berlinbe

A különvonat utasai Budapestén a

„METROPOLE”-ba szállnak
Rákóczi-út 58. a város szívében.

150 modern szoba 4 — pengőtől, teljes penzió 9 — pengőtől. —
Patináshírű kiváló konyha. Valódi ardeali Flekkenkülönlegességek. Esténként szegedi Farkas Jóska cigányzenekara, d. n. és este Virány-jazz. Tánc. Perényi Lili énekel.

A reggeli lapok csak szűkszavú jelentéseket közölnek.

A csufos vereség híre elkecsereledést váltott ki.

A német lapok az amerikai közönség németellenes hangulatával próbálják menteni Schmellinget.

Vonat elé vetette magát egy elkeseredett árvalány

Bucurestiből jelentik: Gitta Adamescu, tizenhétéves diákleány szerdára virradó éjjel a bucuresti mozdonyház közelében egy tolató tehervonat elé vetette magát. A mozdony kerekei négy méteren át vonszolták a szerencsétlen leány testét. A vonat mindkét lábát és

egyik kézfejét levágta. Elkeseredett tettének oka — mint bucsulevelében elmondja, — a gyámjának tulszigoru bánásmódja volt. Az öngyilkosjelölt gyámja egyébként a lány nagy bátyja. A rendőrség vizsgálatot indított.

**Napi 8 és heti 48 órás munkaidőt
rendelt el a minisztertanács a magán-
vállalatok irodai alkalmazottainak**

Bucuresti, június 23. Tegnap este Miron Cristea pátriárkaminiszterelnök elnökletével a kormány tagjai minisztertanácsot tartottak. A minisztertanácsban a beteg Isman államtitkárakon kívül az összes államtitkárok is megjelentek. A minisztertanács elhatározta, hogy azokból a miniszterekből, akiknek tárcája vonatkozásban áll az ország különféle egészségügyi intézményeivel, szakbizottságot alakítanak az ország egészségügyi helyzetének megjavítása és egy esetleges törvényjavaslat elkészítése céljából.

Ugyancsak ezen a minisztertanácsban terjesztette elő a munkaügyi miniszter a magánvállalatok irodában való munkavégzésre vonatkozó törvényter-

vezetét. A tervezet a munkaidőt napi 8 és heti 48 órában állapítja meg. A törvénytervezet intézkedése azonban csupán a magánvállalatok irodáira vonatkozik és nem terjed ki az üzletekre és műhelyekre.

Kommunizmus miatt elítélték az angol professzort

Bucurestiből jelentik: A katonai törvényszék most ítélt el Schachter Adolf angol nyelvprofesszor felett, akit kommunista propagandával és felforgató törekvésekkel vádoltak, mert a lakásán izgatós tartalmú nyomtatványokat találtak. Schachtert a katonai bíróság 8 hónapi elzárásra, 20 ezer lei pénzbírságra és 500 lei perköltség megfizetésére ítélte.

Felfedezték a száj- és körömfájás szérumát

Berlin, június 23. Köbe és Waldmann német vegyészek feltalálták a száj- és körömfájás szérumát, amely a kis érletek szerint három hónapig, sőt még tovább is tart. A szarvasmarhát. Az új szérummal eddig 50 ezer szarvasmarhát és négy...

Tízmillió lejt sikkasztott a bucureștii „zöld kerület” város-házának két tisztviselője

București, június 23. A bucureștii, ugynevezett „zöld kerület” városházában, újabb — óriási arányú visszaéléseket leplezték le. Alig simult el a Varvari botránya, amikor a napokban elrendelt váratlan vizsgálat megállapította, hogy a főkönyvelőség főnöke és egyik

könyvelője tízmillió lejt sikkasztott el. Nyomtan felfüggesztették őket állásuktól. — Ugyanígyen sorsra jutott a pénztáros is, akinek tudtával a kifizetések történtek. A belügy miniszter a legszigorúbb vizsgálatot rendelte el az ügyben.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szávanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szóig 20 lei. A rumba igazoló-jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 lejért közölünk. Jellegével, vagy „cim a kiadóban” jelzéssel feladott hirdetéseknek 10 lej pótdíj fizetendő. Csak válasz helyes érdeklődésre válaszolunk.

Lőfizetési díj havonta 40 lei — Megjelenik mind nap

POSTA

Róna lényképésznél

legcsöbbs, legszebb a lénykép!

6 drb csak 80 lei!

Ugyanaz, ami a híradatim-ban látható!

Kérem a n. é. közönséget, ne hagyja magát a konkurenciától félrevezetni!

ALLÁS

Ügyes szobaleány állást keres. Cim: Nagy Lajos, Tășnad. 2566

14 éven felüli kifutófiút, biciklivel előnyben, azonnalra felvesz Standard, Str. Aurel Lazăr No. 10. 2579

Egy butor és épület-asztalos vidékre azonnal felvétetik. Cim a kiadóban. 2580

Keresünk bevezetett helyre fiz-fizetással és százalékkal gyakorlott lapkihordót. Liget-hez közel lakók előnyben. Jelenkezni a kiadóhivatalban. 2487

VÉTEL-ELADÁS

Rabclapok m. 34 lei, betoncsövek minden méretűek olcsón kaphatók állandóan Str. Minelor 68. Géczi. 2564

Eladó egy magánház, mely áll kétszer egy szoba, konyha, speizból, nyári konyhából és mellékhelyiségekből, 100 quadrát kert, 40 termő gyümölcsfa. Colonia Iosia Str. 62. No. 11. 2470

Egy mély gyermekkocsi eladó. P. Venetia 11. 2577

Eladó 8-as Shutlevoorts csép 16, MÁV kazán, üzemképes állapotban, szűrővel, Hegyesi gépész, Santăul mic. 2488

Egy telek a Piața Venetian eladó. Cim megtudható Piața Venetia 11 sz. alatt. 2426

Egy kézi hajtású tengeridaráló „Kühne” gyártmány eladó Str. Franceza 12. 2419

Eladó 2 szobás magánház megfelelő kerttel 35.000 lei. Mellette egy házhely: 15.000 lei. Oradea, Str. Aleșdului No. 4-6. Értekezhetni: dr. Bologa, Prefectura. 2540

A nagyállomástól alig öt percnnyire, a volt városi szállótelep mellett, házépítésre alkalmas parcellák, köztük több sarokhely is eladó. Értekezni a tulajdonosnál délelőtt 9-ig, délután 2-4 óra között Str. Franceza 12. 2420

LAKÁS

Kétszobás, konyhás, fürdőszobás lakás augusztus elsejére kiadó. Nicolae Zigre 28. 2473

Kiadó augusztus elsejére egy szoba, konyhás lakás. Str. Vilson 14. 2549

KÜLÖNFÉLE

Szombat este disznótoros vacsora lesz a restaurant „Elefant”-ban, Baia Felixen, Kovács Béla zenekarának közreműködésével. A közönség szíves pártfogását kéri Poros István. 2578

Biztosan megtanul angolul 3 hónap alatt, ha angol nyelv-óráit nálam veszi. Kellemes nyári helyiségben olcsón tanulhat. Szűcs Béláné, Str. Poincare 7. 2502

Kiadó egy bevezetett fűszerüzlet, új berendezéssel azonnal. Sft. Iosif 55. Iuliu Maniu ut mellékucájá. 2542

Egy jömeneteli trafik forgalmas helyen a központban betegség miatt sürgősen átadó. Cim a kiadóban. 2574

Cukrászoknak tortalap, pártálca, mignon papirok, papírszalvéták nagy választékban a egolcsöbbsan Pásztor Ede cég papíráruházában.

A bortermelők akkor is kérhetnek mezőgazdasági konverziót, ha maguk kereskednek boraikkal

Egy cluji pénzügyintézet 637 ezer lejes váltóért indított egyik adós ellen. A per folyamán az adós konverziós kifogással élt arra hivatkozva, hogy szőlőbirtokos és bortermelő. A kifogást azonban úgy a törvényszék, mint a tábla elutasították. A két bírói fórum ugyanis honorálta a banknak azt az igazolását, hogy az adós saját borainak forgalombahozatalára évekkkel ezelőtt szabályszerű italkiméresi engedélyt váltott, a borokat palackozva detailban árusítja és

éveken keresztül kereskedelmi adóval van megróva. Az adós ekképpen kereskedőnek minősítendő, aki konverzióra nem jogosult. Az adós felfolyamodására az ügy a Casatia elé került, amelynek III. szekciójában az adós recursának helyét adott, kimondván, hogy a saját termései borok forgalombahozatala nem minősíthető kereskedésnek és így az adós nem vesztette el mezőgazdasági konverzióra való jogosultságát.

A pápa érsekké nevezte ki Majláth püspököt

Vorbuchner Adolf utódlási joggal kinevezett segéd-püspököt megyéspüspökké nevezte ki a Szentiszék

București, június 23. Magas kitüntetés érte Majláth Gusztáv grófot, Ardeal római katolikus püspökét. A pápa érsekké nevezte ki Majláth püspököt. A kinevezés kelte: május 28.

Majláth püspök már le is mondott alba-iuliai püspöki címéről.

Az alba-iuliai püspökség vezetését eddig — Majláth püspök betegsége miatt — Vorbuchner Adolf utódlási joggal

kinevezett segédpüspök látta el. A Szentiszék most Vorbuchner Adolf püspököt megyéspüspökké nevezte ki és ezzel címzetesen is átveszi az alba-iuliai püspöki teendőket ellátását. Az erről szóló pápai bullát Cassulo bucureștii pápai nuncius már át is adta Vorbuchner püspöknek, aki jelenleg titkárával, Nagy Jenővel Bucureștiben tartózkodik különböző fontos iskolai és egyházi ügyek elintézésére.

Rádió műsor

SZOMBAT

București: 6.30: ritmikus tor na, rádió híradó, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállás jelentés, 13.10: Déli hangverseny közvetítése. Közben sport hírek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárás-jelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 17.30 Románia őrsége szervezet órája. 19 Felolvasás. 19.17 Katonazene. 20 Felolvasás. 20.15 Híres énekesek lemezei. 21 Üzenetek 21.15 Táncczene. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene. — Majd hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána közlemények.

Budapest. 7.45: Torna. Utána Gramofon. 8.20: Étrend közlemények. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Országos postászenekar. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Hanglemez. 15.35 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 17.15 Mit üzen a rádió? 17.45 Pontos időjelzés. 18 „Kutyák”, elbeszélés. 18.30 A rádió szalonzenekara. 19.20 Közvetítés Hajdu szoboszlóról. 20 Magyar nóták. 21 Hangjáték. 22.20 Hírek. — 22.45 Jazz. 23.30 Magyar Szimfonikus Zenekar. 24 Hírek né-

met és olasz nyelven. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.

Autószerencsétlenség Bucureștiben

București, június 23. A Kiseleff országúton súlyos autószerencsétlenség történt. — A 2168. számú autó, amit Al. Mihăilescu vezetett és amiben Tănase, a híres komikus fia és a „Cărăbuș” színház három művésznője foglalt helyet, nekikrohan egy fának.

A soffőr szörnyethalt, a benn ülők pedig súlyosan megsebesültek.

A vizsgálat megindult.

A RHEUMA, KÖSZVÉNY és mindennemű HÜLÉSES BANTALMAK, elsősorban a gripa, komoly megbetegedések. Ne kísérletezzék tehát más szerekkel! Használja mindjárt az orvosoktól és kórházakban kipróbált és bevált gyógyszert: a Togal-tablettát. Erősen bakteriumölő hatásuk és a mérges anyagokat teljesen eltávolítják a szervezetéből. Rheumánál a többbhetes, gripánál a néhány napos Togal-kezelés nagyszerűen bevált.

NYOMATOTT PASZTOR EDE CÉGNÉL ORADEA